

2,5 millioner frie mennesker. Hvis spørgsmålet kom på dagsordenen, burde plenarforsamlingen ganske klart lade forstå, at den ventede, at Sovjetunionen hørte op med at skabe kunstige kriser om Berlin og gav sig til at forhandle på grundlag af alle parters rettigheder og interesser. En sådan løsning var fuldtud mulig.

En række andre talere berørte Berlin-spørgsmålet i mere generelle vendinger. Den danske udenrigsminister nævnte, som det fremgår af hans tale (bilag II), at Danmark mente, at tanken om at flytte et FN-organ til Berlin burde indgå i overvejelserne.

Øst-vest og „den kolde krig“.

Nogle af deltagerne i debatten fremsatte almindelige betragtninger om „den kolde krig“. Størst interesse knytter sig til den engelske og den belgiske udenrigsministers udtalelser.

Lord Home mente, at til trods for visse ydre træk var „den kolde krig“ langsomt og knap synligt i færd med „at tøj“, og relationerne mellem Øst og Vest ved at blive noget bedre. Hvis imperialismen var ved at forsvinde, så gjaldt dette også Marxismen, og Storbritannien ønskede at begrave „den kolde krig“. Han gjorde det klart, at han ikke troede på den sovjetiske doktrin om „fredelig sameksistens“. Efter hans opfattelse var den primære og farligste konfliktårsag i verden den kommunistiske form for politisk krigsførelse, der støttet af magtanvendelse kaldes „fredelig sameksistens“.

Udenrigsminister Spaak sagde om forholdet Øst-Vest, at den internationale situation i den nærmeste fremtid tegnede sig foruroligende, men i forholdet Øst-Vest var der dog tegn på, at der mellem de to grupper var et større ønske end tidligere om forståelse og overenskomst. Krushchev fortjente anerkendelse, fordi han havde opstillet to nye principper for sin politik, herunder for sin udenrigspolitik: at krig ikke mere er uundgåelig, og at livet må leves i overensstemmelse med princippet om fredelig sameksistens. Ved at korrigere tidligere opfattelser om krigens uundgåelighed og ved at gøre sin nye opfattelse til en doktrin og et omstridt punkt selv i den kommunistiske verden, havde Krushchev gjort os

alle en værdifuld tjeneste. Heller ikke princippet om fredelig sameksistens kunne afvises af Vesten. Kommunisternes definition af dette begreb var imidlertid alt for snæver og ganske utilstrækkelig. En væsentlig forbedring af forholdet Øst-Vest måtte forudsætte, at vi gik videre, nemlig til et nødvendigt og frivilligt samarbejde.

Kolonispørgsmål.

Den fuldstændige likvidering af kolonistyre er et krav, som i en årrække har været fremført i FN med stor styrke, og navnlig af de afrikanske repræsentanter. Sideløbende hermed har spørgsmålet om racediskrimination, og specielt den sydafrikanske regerings apartheidpolitik, været et væsentligt motiv for de afrikanske deltagere i generaldebatten.

De afrikanske talere i debatten om kolonispørgsmål gav også under 17. samling udtryk for den opfattelse, at de afrikanske problemer næst efter nedrustnings-spørgsmålet er af særlig vigtighed, da de indebærer en risiko for freden og sikkerheden i verden; bl. a. Malis repræsentant gav udtryk herfor, og vendte sig i almindelighed mod „visse kolonimagter“, der stadig klyngede sig „til middelalderlige forestillinger om storhed og racesupremati“. Det må dog siges, at kolonidebatten i sin helhed forekom mere speciel end generel og navnlig tog sigte på de tilbageværende kolonimrådets forhold, specielt de portugisiske besiddelser i Afrika, og Sydvestafrika.

Repræsentanter for Ghana, Liberia, Etiopien m. fl. henviste til de oplysninger, som i beretninger fra de forskellige FN-komiteer om kolonispørgsmål er fremkommet om den portugisiske og den sydafrikanske regerings utilbøjelighed til at efterkomme talrige FN-resolutioner om at samarbejde med FN og at give oplysninger om udviklingen i de afhængige områder. Senegals repræsentant erindrede om, at hans regering sidste år havde forlangt Portugal ekskluderet af De forenede Nationer, og meddelte, at samtlige 12 afrikanske stater, som danner Brazzaville-gruppen, nu stod bag dette krav og desuden forlangte Sydafrika ekskluderet. I modsætning hertil udtalte han sig anerkendende om general de Gaulle på grund af den loyalitet og det